

30.8.2023

Keski-Suomen hyvinvointialueen lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjauksiksi

Luonnos Äänekosken kaupungin lausunnoksi

Kaupunginhallituksen kokous 4.9.2023

Laatinut hallintojohtaja Aleksi Heikkilä, 30.8.2023

1. Lausunnon antaja

Äänekosken kaupunki, Kaupunginhallitus

2. Huomioiko sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjaukset lausunnon antajan näkökulman ja tarpeet riittävällä tavalla? Mihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota?

Pääsääntöisesti kyllä huomioi. Pidämme kuitenkin merkillepantavana, että kirjauksessa korostetaan voimakkaasti julkisen palveluntuotannon ensisijaisuutta yksityiseen palveluntuotantoon nähden. Tämän linjauksen yhteensopivuutta oleviin oloihin nähden on syytä tarkkaan harkita. Esimerkiksi Äänekoskella toimii vakiintuneesti myös yksityistä palveluntuotantoa, jolla on erittäin tärkeä rooli paikkakunnalla saatavilla olevassa palveluvalikoimassa. Äänekosken yksityinen palveluntuotanto on kaupungin kokemuksen mukaan korkeatasoista ja nauttii suosiota alueen väestön keskuudessa.

Äänekosken kaupunki on huolissaan mahdollisuudesta, että hyvinvointialueen liian voimakas linjaus julkisen palveluntuotannon ensisijaisuudesta vaikeuttaa hyvin toimivan yksityisen palveluntuotannon taloudellisia ja muita toimintaedellytyksiä. Tämä ei ole elinkeinopoliittisesti eikä väestön hyvinvoinnin kannalta ongelmatonta. Asetelmaa kärjistää erityisesti kysymys siitä, miten hyvinvointialue voisi järjestää tilalle korvaavaa julkista palveluntuotantoa vai johtaisiko linjaus käytännössä vain saatavilla olevien palveluiden vähenemiseen.

3. Tulisiko jotakin linjata lausunnon antajan näkökulmasta selkeämmin ja mihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota?

Äänekosken kaupunki toivoo, että linjauksissa otettaisiin esille mahdollisuus kehittää Äänekosken terveyskeskuksesta entistä laajempaa maantieteellistä aluetta palveleva ja nykyistä laajemmin myös päivistysluonteisia palveluita tuottava toimintayksikkö. Kun sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestäminen ja tuottaminen on nyt muodollisesti irrotettu kuntarajoista ja aiemmista kunnallisen terveydenhuollon järjestäjien rajoista, katsomme, että hyvinvointialueella on tilaisuus myös tosiasiallisesti vähentää kuntarajojen merkitystä palveluiden tarjoamisessa ja käyttämisessä. Tässä yhteydessä voidaan kiinnittää aiempaa enemmän huomiota eri sijaintipaikoissa olevien toimintayksiköiden saavutettavuuteen (mm. matka-ajat) ja yksiköiden kapasiteetista ja nykyisestä toimintavolyymista johtuviin mahdollisuuksiin laajentaa toimintavolyymia.

Lisäksi Äänekosken kaupunki katsoo, että kuntien hallitsemien, sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuotantoon ja erityisesti asumispalveluihin sopivia toimitiloja omistavien säätiöiden asema vuokranantajana suhteessa hyvinvointialueeseen tulisi linjata sillä tavoin selkeästi, että säätiöt saisivat linjausten ansiosta turvallisen näköalan vuokrasuhteiden jatkumisesta myös lakisääteisten siirtymäaikojen jälkeen. On pidettävä yhteiskunnan kokonaisedun mukaisena, että ARA:n ja kuntien rahoittamisessa, ajanmukaisissa tiloissa voidaan järjestää ja tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita myös pitkällä aikavälillä, vaikka järjestäjä- ja

30.8.2023

---

tuottajaorganisaatio onkin nyt hyvinvointialue ja että hyvinvointialue tarjoaa riittävän pitkällä vuokrasopimuksilla vakaan taloudellisen perustan säätiöiden toiminnalle ja näiden toimitilojen ylläpitämiselle ja peruskorjaukselle.

4. Millaisia myönteisiä vaikutuksia sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjauksilla lausunnon antajan näkökulmasta voi olla? (Kirjaa selvästi näkyviin mistä näkökulmasta vaikutuksia arvioit esim. lapsivaikutukset, yritysvaikutukset, ympäristövaikutukset, vaikutukset alueen kuntiin, maaseutuvaikutukset. Voit luonnollisesti arvioida useammastakin näkökulmasta erota näkökulmat selvästi toisistaan.)

--

5. Millaisia kielteisiä vaikutuksia sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen linjauksilla lausunnon antajan näkökulmasta voi olla? (Kirjaa selvästi näkyviin mistä näkökulmasta vaikutuksia arvioit esim. lapsivaikutukset, yritysvaikutukset, ympäristövaikutukset, vaikutukset alueen kuntiin, maaseutuvaikutukset. Voit luonnollisesti arvioida useammastakin näkökulmasta erota näkökulmat selvästi toisistaan.)

Edellä kysymykseen 2 annetun vastauksen mukaisesti Äänekosken kaupunki on huolissaan mahdollisuudesta, että hyvinvointialueen liian voimakas linjaus julkisen palveluntuotannon ensisijaisuudesta vaikeuttaa hyvin toimivan yksityisen palveluntuotannon taloudellisia ja muita toimintaedellytyksiä. Tämä ei ole elinkeinopoliittisesti eikä väestön hyvinvoinnin kannalta ongelmatonta.

6. Jos haluat kommentoida jotain yksittäistä linjausesitystä ja sen vaikutuksia lausunnon antajan näkökulmasta, teethän sen tähän. Yksilöithän selvästi, mitä linjausesitystä kommentoit.

--

7. Muuta palautetta

--